

Соціокультурні процеси в суспільстві

Анотація. Дисципліна належить до переліку фахових дисциплін вільного вибору аспіранта. Дисципліна забезпечує особистісний, соціальний і професійний розвиток аспіранта, формування компетенції щодо розуміння інверсійного характеру соціокультурних процесів, що базується на переході від природно-історичного до соціокультурного типу розвитку суспільства. Дисципліна спрямована на ознайомлення молодих дослідників із особливостями застосування принципів, основних категорій та понять соціокультурного аналізу як одного із провідних підходів у сучасній гуманітаристиці, в дослідженнях сучасного українського суспільства та визначеннях перспектив суспільного розвитку, у тому числі – євроінтеграції та впровадження в країні моделей успішного розвитку. Особлива увага надається соціокультурному аспекту вивчення соціальних проблем та визначення соціокультурних дисбалансів суспільства, які утворюють найбільш суттєві ризики суспільного розвитку. Окрім опанування засад соціокультурного аналізу як особливої методології соціологічного теоретизування, вивчення матеріалів даного курсу сприятиме формуванню у аспірантів наукового світогляду, значно підвищить їх загальноосвітній та культурний рівень, а відповідно, і рівень фахової підготовки.

Кількість кредитів: 4

Мета навчальної дисципліни: поглибити знання аспірантів щодо теоретичних засад і дослідницьких методів вивчення соціокультурних процесів розвитку сучасного суспільства, а також про соціокультурний підхід в соціальних науках, продемонструвати можливості його застосування в дослідженнях проблем і перспектив розвитку українського суспільства, що сприятиме досягненню успішного соціального життя індивідів, ефективній соціалізації, громадянського визрівання молодих людей, побудові ними успішного соціального середовища для власного (у тому числі – професійного) життя.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основи соціології, політології, історії, базові соціологічні теорії, які пояснюють соціальні взаємодії, відносини і процеси.

Аспірант повинен вміти: застосовувати критичний аналіз, розрізняти наукове і буденне знання, вміти формулювати наукові гіпотези та визначати логіку їх перевірки, вміти працювати в групі, бути відкритим у спілкуванні, вести наукову дискусію.

Змістові модулі:

1. Соціокультурні процеси в сучасному суспільстві.
 - Інверсійні особливості культурних процесів;
 - Соціокультурний розвиток сучасного українського суспільства.
2. Соціокультурний аналіз соціальних феноменів в сфері культурного життя.
 - Проблемне поле соціокультурного аналізу. Вивчення повсякденності як проблематика соціологічної теорії ХХ ст. та її соціокультурна інтерпретація
 - Соціологічне вивчення культури соціальних спільнот. Професійна та корпоративна культура. Конститування академічної та корпоративної культури
 - Шоу бізнес, індустрія розваг: творення популярних образів масової культури.
 - Особливості формування української ідентичності: дискусії та тлумачення. Регіональні ідентичності та міф федералізму.
 - Соціологічне вивчення сучасної політичної культури України.
 - Візуальна репрезентація культури: зразки і методологія вивчення.
 - Полікультурність та глобалізаційні виклики соціальним ідентичностям

Мова викладання: українська.

Місце у структурно-логічній схемі: дисципліна відноситься до третього блоку дисциплін – вільного вибору аспіранта, шифр у навчальному плані ДВА.3.02.05.

Термін вивчення: читається на другому році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії»; обсяг дисципліни 120 годин, у тому числі 24 годин аудиторних занять (18 год. – лекційні заняття, 4 год. – практичні заняття, 2 години – консультація), 96 годин самостійної роботи.